

LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57 IR 60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 59¹ IR 59² STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 362¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 40¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucija / asmuo, rašto data, numeris	Pastabų ir pasiūlymų santrauka	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos statybininkų asociacijos 2019-08-09 raštas Nr. 12-VYR- 083	<p>Lietuvos statybininkų asociacija 2019-07-31 pateiktiems teisės aktų projektams nepritaria.</p> <p>Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (2011 m. gruodžio 15 d. Nr. XI-1807, (2019-08-01)) nustato valstybėje tvarką dėl kuriamų informacinių sistemų ir registrų. Šio įstatymo 30 straipsnis „Valstybės informacinių sistemų steigimas“ nustato pareigą valstybės institucijoms prieš kuriant bet kokią informacinę sistemą įsitikinti, kad kuriama sistema netaps našta viešajam administravimui, kad lėšos ir resursai investuojami į sistemos kūrimą duos siekiamą efektą“. Tais atvejais, kai steigiama valstybės informacinė sistema, kuria planuojama apdoroti visai valstybei svarbi arba kelioms institucijoms svarbi institucijos valdoma informacija, arba jeigu prieš steigiant valstybės informacinę sistemą nėra visiškai aišku, kokias institucijai teisės aktuose nustatytas funkcijas bus galima kompiuterizuoti, arba kuriant ar modernizuojant valstybės informacinę sistemą planuojama viršyti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą lėšų dydį, institucija rengia galimybių studiją, kurioje nustatomi valstybės informacinės sistemos tikslai ir pagrindžiamas jos reikalingumas, apibūdinamos numatomos kompiuterizuoti institucijai teisės aktuose nustatytos funkcijos ir įvertintos investicijos, finansavimo šaltiniai, apibūdinama galima valstybės informacinės sistemos nauda, pasirinktas valstybės informacinės sistemos kūrimo būdas, valstybės informacinės sistemos kūrimo kontrolės etapai ir kita steigiama valstybės informacinė sistema susijusi informacija. Galimybių studija rengiama vadovaujantis institucijomis, atsakingomis už valstybės informacinių išteklių funkcinį suderinamumą, jų kūrimą, tvarkymą ir plėtrą, patvirtinta metodika“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) 2019 m. birželio 19 d. pasitarime buvo priimtas nutarimas pavesti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Ministerija) pradėti vykdyti viešuosius pirkimus, reikalingus technologiniams (skaitmenizavimo) sprendimams įgyvendinti, prireikus aptarti asignavimų poreikius derybose dėl 2020 m. valstybės biudžeto asignavimų ir planuoti veiklas užtikrinant, kad šešėlinę ekonomiką mažinsiančios priemonės bus pradėtos faktiškai taikyti ne vėliau kaip 2020 m. rugsėjo 30 d. LRV pasitarime taip pat pritarta nuostatai, kad, įvedant privalomąją statybininko tapatybės kortelę, iki birželio 30 d. reikia organizuoti investicinio projekto / galimybių studijos (ir susijusių techninių specifikacijų) dėl statybininko tapatybės informacinės sistemos kūrimo / įsigijimo / modernizavimo paslaugų pirkimą (toliau – Galimybių studija).</p> <p>Lietuvos Respublikos valstybinė darbo</p>

<p>Iki šiol viešai nebuvo pristatyta jokia galimybių studija ir nepateikiama informacija apie numatomas investicijas, finansavimo šaltinius, sistemos palaikymo kasmetinius kaštus, naujus kuriamus etatus ir kita esminė informacija. Ministerijos pateiktų teisės aktų vertinimas galimas tik susipažinus ir turint pilną ir išsamią galimybių studiją. Tikrovė yra tokia, kad 11-a statybos sektoriuje dirbančių asociacijų remia Lietuvos statybininkų asociacijos administruojamą statybos sektoriaus darbuotojų kompetencijų kortelės STATREG plėtrą. Didžiąją statybos rangovų dalį šalyje vienijančių asociacijos 2019 m. balandžio 18 dieną pasirašė Rezoliuciją Dėl statybininko kortelės STATREG įvedimo nuo 2020 m. sausio 1 d., o ne po dviejų metų (2021 m. birželio 1 d.) kaip siūloma teisės aktų projektuose.</p> <p>Be minėtų asociacijų pasirašytos Rezoliucijos, 7-ios statybų sektoriaus Inžinierių sąjungos 2018 m. kovo 20 d. pasirašė Memorandumą dėl bendradarbiavimo kuriant vieningą ir konsoliduotą informacijos apie Lietuvos veiklą vykdančius statybos inžinierius bei jų kompetencijas.</p> <p>Jau šiandien Lietuvos statybininkų asociacija turi pasirašiusi sutartis su 19-a profesinio rengimo centrų dėl kompetencijų vertinimo ir statybininko kortelės STATREG plėtojimo. Asociacija turi akreditacijas ne tik dėl asmens duomenų valdymo, bet ir dėl asmenų vertinimo. Informaciniame portale www.statreg.lt pateikiama vartotojams visa informacija, kai įsigyti kortelę ir kaip registruotis kompetencijų vertinimui.</p> <p>Esminis faktas yra tas, kad dar 2014 metais Lietuvos asociacija kreipėsi į LR Aplinkos ministeriją, LR Ūkio ministeriją, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, Lietuvos darbo biržą dėl sektorinio registro sukūrimo ir Statybininko kortelės diegimo statybų sektoriuje. Tačiau nei viena institucija prie šio projekto neprisidėjo nei finansais, nei kita bendradarbiavimo forma. Statybos sektoriuje dirbančios bendrovės palaikė šią iniciatyvą ir STATREG sistemos kūrimui 146 bendrovės ir 4-ios šakinės asociacijos paskyrė savo finansinius resursus registro ir sistemos sukūrimui.</p> <p>Savireguliacijos ir savivaldos principai taikomi administruojant verslo procesus duoda efektyviausius rezultatus daugumoje Europos Sąjungos valstybių. Šių principų ignoravimas ir nepaisymas visuomenei kainuoja ne tik dideles biudžeto išlaidas, bet ir neefektyvų valstybės ūkio valdymą. Jau šiandien valstybės kontroliuojančios institucijos galėtų naudotis nemokamai visais sistemos STATREG duomenimis ir spręsti statybos sektoriui aktualius klausimus. Tam nereikia investuoti jokių laiko ir piniginių resursų.</p> <p>Laiko apskaitos duomenimis statybvietėje, informaciją apie sektoriuje dirbančių</p>	<p>inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI), Ministerijai pavedus, atliko visus veiksmus, susijusius su Galimybių studijos atlikimu, kurios rezultatai bus gauti 2019 m. spalio mėnesį.</p> <p>Lietuvos statybininkų asociacijos (toliau – LSA) interneto svetainėje nurodyta, kad STATREG – <u>savanoriška statybos sektoriaus darbininkų sertifikavimo sistema, vertinanti asmens žinias, įgūdžius ir gebėjimus. Sertifikavimo tikslas – individualios kompetencijos atlikti užduoti ar darbą pripažinimas</u> (https://statreg.lt/lt-lt/page/apie).</p> <p>LSA siūloma STATREG kortelė išduodama visiems statybos sektoriaus darbuotojams, <u>LSA įvertinus jų kompetencijas ir kvalifikaciją.</u></p> <p>LSA nurodo, kad STATREG kortelė turi NFC lustą ir QR kodą, kuriuos galima nuskaityti išmaniuoju telefonu ar planšetiniu kompiuteriu. Kode įrašytas asmens vardas, pavardė, gimimo data, nuotrauka, kortelės numeris, darbovietė, turimos kompetencijos ir jų lygiai.</p> <p>Registruoti STATREG portalo naudotojai (pvz. darbdavys) arba tie, kuriems suteiksime tokią galimybę, papildomai matys asmens kodą, tel. numerį, el. pašto adresą, gyvenamąją vietą, darbovietę, užimamas pareigas, darbo patirtį, išsilavinimą, kitur įgytas kompetencijas ir jas pagrindžiančius dokumentus.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio</p>
--	--

	<p>asmenų kompetencijas, informaciją apie užsienio piliečius, dirbančius statybvietėje, informaciją apie darbų saugos būklę statybvietėje ir kitą informaciją nemokamai gali gauti valstybės kontroliuojančios institucijos ne nuo 2021 m. birželio 1 d., bet nuo 2020 sausio 1 d.</p> <p>Akivaizdu, kad įstatymo rengėjai nesiruošia taupiai ir racionaliai naudoti mokesčių mokėtojų lėšų ie siekia kurti sistemą, kuri rinkoje jau veikia, kurią dauguma legaliai dirbančių statybos organizacijų ir kuriai administruoti nereikės eikvoti biudžeto resursų. Statybos bendruomenei primetamas teisės aktas, kuris sąlygos tik valdininkų skaičiaus didinimą ir mokesčių mokėtojų pinigų neefektyvų panaudojimą. Todėl valstybės lėšų švaistymui ir šiems teisės aktų projektams nepritariame.</p>	<p>pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektu įtvirtinamas Statybininko saugos tapatybės identifikavimo kodas (toliau – statybininko SID kodas) – tai rangovui (fiziniam asmeniui), rangovo įdarbintam darbuotojui pagal darbo sutartis, pas rangovą komandiruojamam darbuotojui laikinai dirbti Lietuvos Respublikos teritorijoje, rangovo naudai darbus atliekančiam laikinojo įdarbinimo įmonės darbuotojui, savarankiškai dirbančiam asmeniui, vykdančiam individualią veiklą ir atliekančiam statybos darbus, jų ar statytojo (užsakovo), statybą vykdančio ūkio ar rangos būdu, įdarbintam darbuotojui pagal darbo sutartis (toliau kartu – statybvietėje statybos darbus atliekantys asmenys) suteiktas identifikacinis kodas, kuris susietas su Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema, kurioje kaupiami duomenys apie statybininko SID kodo turėtojo darbdavį ir/ar statybininko SID kodo turėtoją, statybvietę, statybvietėje statybos darbus atliekančio asmens darbo laiką ir kitus duomenis, teikiamus socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui. Statybininko SID kodas naudojamas statybininkų saugos tapatybės identifikavimo kontrolę vykdančioms institucijoms realiu laiku identifikuoti statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis.</p> <p><i>Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos paskirtis</i> – informacinių technologijų priemonėmis centralizuotai</p>
--	--	---

		<p>suteikti kodus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo numatytiems konkrečioje statybvietėje statybos darbus atliekantiems asmenims identifikuoti ir tvarkyti duomenis apie šių asmenų darbo laiko apskaitą ir kitus duomenis, nurodytus socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamuose Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos nuostatuose.</p> <p>Statybininko SID kodas išduodamas fiziniams asmenims – statybvietėje atliekančiam statybos darbus asmeniui. Nurodyto kodo suteikimui neturi įtakos fizinio asmens, atliekančio statybos darbus, turima kvalifikacija ir kompetencijos.</p> <p>Be to, Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema turės sąsajas su valstybės registrais ir informacinėmis sistemomis: Lietuvos Respublikos gyventojų registru, Juridinių asmenų registru, Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registru, VMI, Migracijos ir kt.), kurių (sąsajų) pagalbą iš / į sistemą keliaus realiu metu galiojantys duomenys. Nuo 2023 m. planuojama šią sistemą papildyti duomenimis, susijusiais su asmenų kompetencijomis. Sistemos naudotojai realiu laiku galės matyti ir koordinuoti statybvietėje esančius asmenis.</p> <p>Aptariamų duomenų judėjimo iš / į valstybės registrus ir informacines sistemas LSA STATREG sistema negali suteikti, juo labiau STATREG sistema gali gauti duomenys iš valstybės registrų ir informacinių sistemų tik esant fizinio asmens duotam sutikimui tvarkyti</p>
--	--	---

		<p>jo duomenis.</p> <p>Pažymėtina, kad Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos valdytoja, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis, gali būti tik viešasis asmuo – valstybės institucija, vykdanči viešojo administravimo funkcijas. Priešingu atveju, deleguojant šias funkcijas privačiam sektoriui, atsiranda prielaida interesų konflikto rizikai.</p>
<p>Lietuvos pramoninkų konfederacijos 2019-08-20 raštas Nr. S.161</p>	<p>Lietuvos pramoninkų konfederacija susipažino su LR Statybos įstatymo ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – Projektas) ir teikia pastabas bei pasiūlymus.</p> <p>Statybos sektorius yra vienas iš labiausiai „šešėlinės“ ekonomikos paveiktų šalies ūkio sričių. Taip pat tai ūkio sritis, kurioje įvyksta daug nelaimingų atsitikimų. Be to, tai sektorius, kuriame yra labai svarbi profesinius kompetencijų kontrolė, siekiant statybų kokybės kaip viešojo intereso.</p> <p>Todėl konfederacija pritaria idėjai, kad statybos sektoriuje būtų taikomos patekimo į statybvieta apskaitos ir profesinių kompetencijų kontrolės priemonės, padėsiančios spręsti minėtas aktualijas.</p> <p>Tačiau konfederacija nepitaria parengtam Projektui dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nepritariama, kad Projekte numatytas priemonės įgyvendintų pati valstybė, taip didinama viešasis išlaidas. Tokios priemonės paprastai įgyvendinamos sektorinės savireguliacijos būdu, pasitelkiant asocijuotas struktūras, ką patvirtina daugelio Europos Sąjungos valstybių patirtis. 2. Pagal LR Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 30 str., steigiant valstybės informacinę sistemą yra rengiama galimybių studija, kurioje nustatomi valstybės informacinės sistemos tikslai ir pagrindžiamas jos reikalingumas, apibūdinamos numatomos kompiuterizuoti institucijai teisės aktuose nustatytos funkcijos ir įvertinamos investicijos, finansavimo šaltiniai, apibūdinama galima valstybės informacinės sistemos nauda, pasirinktas valstybės informacinės sistemos kūrimo būdas, valstybės informacinės sistemos kūrimo etapai ir kita su steigiama 	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>LRV 2019 m. birželio 19 d. pasitarime buvo priimtas nutarimas pavesti Ministerijai pradėti vykdyti viešuosius pirkimus, reikalingus technologiniams (skaitmenizavimo) sprendimams įgyvendinti, prireikus aptarti asignavimų poreikius derybose dėl 2020 m. valstybės biudžeto asignavimų ir planuoti veiklas užtikrinant, kad šešėlinę ekonomiką mažinsiančios priemonės bus pradėtos faktiškai taikyti ne vėliau kaip 2020 m. rugsėjo 30 d. LRV pasitarime taip pat pritarė nuostatai, kad, įvedant privalomąją statybininko tapatybės kortelę, iki birželio 30 d. reikia organizuoti Galimybių studijos pirkimą.</p> <p>VDI, Ministerijai pavedus, atliko visus veiksmus, susijusius su Galimybių studijos atlikimu, kurios rezultatai bus gauti 2019 m. spalio mėnesį.</p> <p>LR asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo paskirtis – nustatyti asmens tapatybės kortelės ir paso paskirtį, šių asmens dokumentų</p>

<p>valstybės informacinė sistema susijusi informacija.</p> <p>Federacijos žiniomis, tokia studija nebuvo parengta, nei išdiskutuota su socialiniais partneriais. Todėl Projektas bet kokių atveju yra ankstyvas, nes nėra atsakyta į daugybę svarbių klausimų.</p> <p>Kita vertus, valstybė jau dabar, be jokios galimybių studijos, t. y. nekurdama naujos informacinės sistemos, galėtų pasinaudoti rinkoje naudojamais IT instrumentais, kurie padėtų spręsti Projekte keliamas aktualijas.</p> <p>3. Siūloma priemonė Projekte yra įvardinama kaip statybininkų tapatybės identifikavimas.</p> <p>Pažymėtina, kad pagal LR asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymą dokumentai, patvirtinantys Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybę, yra asmens tapatybės kortelė ir pasas.</p> <p>Todėl abejotina, ar galima vienoje ūkio šakoje įvesti tokią išskirtinę tapatybės identifikavimo priemonę, kaip siūloma Projekte. Abejotina, ar galima tokią priemonę vadinti asmens tapatybės identifikavimu, jeigu net vairuotojo pažymėjimas nelaikomas asmens tapatybės dokumentu. Taip pat klausimas, ar norint įvesti tokią naują unikalią tapatybės identifikavimo priemonę, nereikia tuo pačius keisti LR Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo.</p> <p>4. Nėra pilnai aiškus siūlomos priemonės turinys ir aprėptis.</p> <p>Įstatymo skirsnis bei straipsnis pavadinti „Statybininko tapatybės identifikavimas“, o kaip pagrindinis tikslas deklaruojama kova su „šešėliu“ statybviečių ir jose dirbančių asmenų tapatybės identifikavimo būdu.</p> <p>Tačiau Projekto kontekste taip pat yra paminėta sauga ir darbo laiko apskaita, nieko išsamiau nedetalizuojant. Todėl neaišku, kaip šie aspektai vėliau bus realizuoti ir kokią įtaką tai turės verslui. Tai pat klausimas, ar nebus iš esmės keičiamas LR Darbo kodekse bei LR Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme numatyti darbų saugos ir darbo laiko apskaitos principai?</p> <p>Tokiu būdu įstatymo skirsnio bei straipsnio pavadinimas yra nesuderintas su turiniu, o turinys aiškiai ir visapusiškai neatskleistas.</p> <p>5. Kaip minėjome, statybų sektoriuje yra labai svarbi profesinių kompetencijų kontrolė, siekiant statybų kokybės kaip viešojo intereso.</p> <p>LR Statybos įstatymas numato, kad ypatingojo statinio rangovas privalo turėti darbuotojus vykdomų darbų sričiai. Tačiau darbuotojų kompetencijomis įsitikinama tik vieną kartą – rangovo atestacijos metu, o vėliau tai nekontroliuojama. Tai sudaro</p>	<p>išdavimo, keitimo ir galiojimo sąlygas, juose įrašomus duomenis (1 straipsnio 1 dalis).</p> <p>Nurodyto įstatymo 3 straipsnio 1-3 dalyse numatyta, kad Asmens tapatybės kortelė ir pasas yra Lietuvos Respublikos piliečio (toliau – pilietis) asmens dokumentai, patvirtinantys jo asmens tapatybę ir pilietybę. Asmens tapatybės kortelė skirta naudoti Lietuvos Respublikoje ir gali būti naudojama vykti į užsienio valstybes, kurios pripažįsta asmens tapatybės korteles kaip kelionės dokumentą. Pasis skirtas vykti į užsienio valstybes ir naudoti Lietuvos Respublikoje.</p> <p>Statybininko SID kodas išduodamas fiziniams asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, statybvietėje atliekantiems statybos darbus. Nurodyto kodo suteikimui neturi įtakos fizinio asmens, atliekančio statybos darbus, turima kvalifikacija ir kompetencijos.</p> <p>LSA interneto svetainėje nurodyta, kad STATREG – <u>savanoriška statybos sektoriaus darbininkų sertifikavimo sistema, vertinanti asmens žinias, įgūdžius ir gebėjimus. Sertifikavimo tikslas – individualios kompetencijos atlikti užduotį ar darbą pripažinimas</u> (https://statreg.lt/lt-lt/page/apie).</p> <p>LSA siūloma STATREG kortelė išduodama visiems statybos sektoriaus darbuotojams, <u>LSA įvertinus jų kompetencijas ir kvalifikaciją.</u></p> <p>LSA nurodo, kad STATREG kortelė turi NFC lustą ir QR kodą, kuriuos galima nuskaityti išmaniuoju telefonu ar planšetiniu</p>
--	---

	<p>galimybes ypatingųjų statinių statybose dirbti nekvalifikuotiems darbuotojams, taip pat sukuriama prielaidos laimėti statybos darbų viešuosius pirkimus apskritai neturint darbuotojų.</p> <p>Todėl diegiant statybininko kortelę reiktų labiau išnaudoti šį instrumentą ir kartu spręsti profesinių kompetencijų kontrolės klausimą. Pažymėtina, kad darbų sauga galėtų būti kontroliuojama irgi kaip viena iš profesinių kompetencijų.</p> <p>Federacijos žiniomis, Lietuvos statybininkų asociacija yra stipriai pažengusi profesinių kompetencijų kontrolės srityje, todėl šios asociacijos įdirbį ir sukurtus instrumentus būtų galima panaudoti neatidėliotinai, t. y. jau šiuo metu.</p>	<p>kompiuteriu. Kode įrašytas asmens vardas, pavardė, gimimo data, nuotrauka, kortelės numeris, darbovietė, turimos kompetencijos ir jų lygiai.</p> <p>Registruoti STATREG portalo naudotojai (pvz. darbdavys) arba tie, kuriems suteiksite tokią galimybę, papildomai matys asmens kodą, tel. numerį, el. pašto adresą, gyvenamąją vietą, darbovietę, užimamas pareigas, darbo patirtį, išsilavinimą, kitur įgytas kompetencijas ir jas pagrindžiančius dokumentus.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektu įtvirtinamas statybininko SID kodas – tai fiziniam asmeniui – statybvietyje atliekančiam statybos darbus asmeniui – suteiktas identifikacinis kodas, kuris susietas su Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema, kurioje kaupiami duomenys apie statybininko SID kodo turėtojo darbdavį ir/ar statybininko SID kodo turėtoją – mokesčių mokėtoją, statybvietyje, statybvietyje statybos darbus atliekančio asmens darbo laiką ir kitus duomenis, teikiamus socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui. Statybininko SID kodas naudojamas statybininkų saugos tapatybės identifikavimo kontrolę vykdančioms institucijoms realiu laiku identifikuoti statybvietyje statybos darbus atliekančius asmenis.</p>
--	--	--

		<p><i>Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos paskirtis</i> – informacinių technologijų priemonėmis centralizuotai suteikti kodus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo numatytiems konkrečioje statybvietėje statybos darbus atliekantiems asmenims identifikuoti ir tvarkyti duomenis apie šių asmenų darbo laiko apskaitą ir kitus duomenis, nurodytus socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamuose Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos nuostatuose.</p> <p>Statybininko SID kodas išduodamas fiziniams asmenims – statybvietėje atliekantiems statybos darbus. Nurodyto kodo suteikimui neturi įtakos fizinio asmens, atliekančio statybos darbus, turima kvalifikacija ir kompetencijos.</p> <p>Be to, Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema turės sąsajas su valstybinės registras ir informacinėmis sistemomis: Gyventojų registru, Juridinių asmenų registru, Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registru, VMI, Migracijos ir kt.), kurių (sąsajų) pagalbą iš / į sistemą keliaus realiu metu galiojantys duomenys. Nuo 2023 m. planuojama šią sistemą papildyti duomenimis, susijusiais su asmenų kompetencijomis. Sistemos naudotojai realiu laiku galės matyti ir koordinuoti statybvietėje esančius asmenis.</p> <p>Aptariamų duomenų judėjimo iš / į valstybės registrus ir informacines sistemas LSA STATREG sistema negali suteikti, juo</p>
--	--	---

		<p>labiau STATREG sistema gali gauti duomenis iš valstybės registrų ir informacinių sistemų tik esant fizinio asmens duotam sutikimui tvarkyti jo duomenis.</p> <p>Pažymėtina, kad Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos valdytoja, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis, gali būti tik viešasis asmuo – valstybinė institucija, vykdanči viešojo administravimo funkcijas. Priešingu atveju, deleguojant šias funkcijas privačiam sektoriui, atsiranda prielaida interesų konflikto rizikai.</p>
<p>Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ 2019-08-14 raštas Nr. 10-077</p>	<p>Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ nepritaria šioms įstatymų pataisoms.</p> <p>Profesinė sąjunga įsitikinusi, kad valstybinės institucijoms kurti Statybininkų ID kortelę, kuri atsirastų po dviejų metų, kai jau sėkmingai veikianti Lietuvos statybininkų asociacijos sukurta Statybininkų ID kortelė STATREG, yra neleistinas mokesčių mokėtojų lėšų švaistymas, kai trūksta lėšų socialinių darbuotojų, mokytojų ir kitų viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimams didinti ir visam viešajam sektoriui finansuoti.</p> <p>Neaišku, ar valstybinės institucijos iš viso sugebės sukurti analogišką STATREG statybininkų kortelę, ar galės ją administruoti, nes tai nėra joms būdinga funkcija, ir prieštarautų europinei patirčiai perduoti šią atsakomybę socialiniams partneriams. Taip pat neaišku, kiek mokesčių mokėtojams dar papildomai kainuos šios statybininkų kortelės administravimas.</p> <p>Profesinė sąjunga nedelsiant siūlo priimti pataisas nuo 2020 m. sausio 1 d. padaryti Statybininko ID kortelę STATREG privalomą visiems Lietuvos statybose dirbantiems darbuotojams.</p> <p>Pateiktas įstatymo pataisas vertina, kaip nesąžiningiems, mokesčių nemokantiems ir darbuotojus apgaulinėjantiems verslininkams naudingą būdą vilkinti priemonių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>LSA tinklapyje (<i><u>žemiau pateikta informacija yra iš nurodyto tinklapio</u></i>) nurodyta, kad STATREG – <u>savanoriška statybos sektoriaus darbininkų sertifikavimo sistema, vertinanti asmens žinias, įgūdžius ir gebėjimus. Sertifikavimo tikslas – individualios kompetencijos atlikti užduotį ar darbą pripažinimas</u> (https://statreg.lt/lt-lt/page/apie).</p> <p>LSA siūloma STATREG kortelė išduodama visiems statybos sektoriaus darbuotojams, <u>LSA įvertinus jų kompetencijas ir kvalifikaciją.</u></p> <p>LSA nurodo, kad STATREG kortelė turi NFC lustą ir QR kodą, kuriuos galima nuskaityti išmaniuoju telefonu ar planšetiniu kompiuteriu. Kode įrašytas asmens vardas, pavardė, gimimo data, nuotrauka, kortelės</p>

	<p>įgyvendinimą, kurios užkirstų kelią „šešėliui“ ir padidintų įplaukas į valstybės biudžetą.</p>	<p>numeris, darbovietė, turimos kompetencijos ir jų lygiai.</p> <p>Registruoti STATREG portalo naudotojai (pvz. darbdavys) arba tie, kuriems suteiksite tokią galimybę, papildomai matys asmens kodą, tel. numerį, el. pašto adresą, gyvenamąją vietą, darbovietę, užimamas pareigas, darbo patirtį, išsilavinimą, kitur įgytas kompetencijas ir jas pagrindžiančius dokumentus.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektu įtvirtinamas statybininko SID kodas – tai fiziniam asmeniui darbo sutarties ar savarankiškai dirbančiam civilinių sutarčių pagrindu atliekančiam statybos darbus, suteiktas identifikacinis kodas, kuris susietas su Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema, kurioje kaupiami duomenys apie statybininko SID kodo turėtojo darbdavį ar statybininko SID kodo turėtoją – mokesčių mokėtoją, statybos darbų atlikimo vietą (statybvietę), asmens darbo laiką ir kitus duomenis, teikiamus socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui. Statybininko SID kodas naudojamas statybininkų saugos tapatybės identifikavimo kontrolę vykdančioms institucijoms realiu laiku identifikuoti statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis.</p> <p><i>Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos paskirtis</i> – informacinių</p>
--	---	---

		<p>technologijų priemonėmis centralizuotai suteikti kodus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo numatytiems konkrečioje statybvietėje statybos darbus atliekantiems asmenims identifikuoti ir tvarkyti duomenis apie šių asmenų darbo laiko apskaitą ir kitus duomenis, nurodytus socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamuose Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos nuostatuose.</p> <p>Statybininko SID kodas išduodamas visiems fiziniams asmenims - statybvietėje statybos darbus atliekantiems asmenims . Nurodyto kodo suteikimui neturi įtakos fizinio asmens, atliekančio statybos darbus, turima kvalifikacija ir kompetencijos.</p> <p>Be to, Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema turės sąsajas su valstybinės sistemos ir registrais su Gyventojų registru, Juridinių asmenų registru, Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registru, VMI, Migracijos ir kt.), kurių (sąsajų) pagalbą iš / į sistemą keliaus realiu metu galiojantys duomenys. Nuo 2023 m. planuojama šią sistemą papildyti duomenimis, susijusiais su asmenų kompetencijomis. Sistemos naudotojai realiu laiku galės matyti ir koordinuoti statybvietėje esančius asmenis.</p> <p>Aptariamų duomenų judėjimo iš / į valstybės sistemas ir registrus LSA STATREG sistema negali suteikti, juo labiau STATREG sistema gali gauti duomenys iš valstybinių informacinių sistemų ar registrų tik esant fizinio asmens duotam sutikimui tvarkyti jo duomenis.</p>
--	--	---

		<p>Pažymėtina, kad Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos valdytoja, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis, gali būti tik viešasis asmuo – valstybinė institucija, vykdanči viešojo administravimo funkcijas. Priešingu atveju, deleguojant šias funkcijas privačiam sektoriui, atsiranda prielaida ekonominių interesų konflikto rizikai (kai subjektas, turintis verslo interesų, atlieka viešojo administravimo funkcijas).</p>
<p>Lietuvos laisvosios rinkos instituto 2019-08-09 raštas Nr. 1.16-45,</p> <p>Darbdavių konfederacijos 2019-08-21 el. laiškas</p>	<p>Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 221 straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 551, 591 ir 592 straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362(1) straipsniu įstatymo projektų</p> <p>Lietuvos laisvosios rinkos institutas išnagrinėjo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 221 straipsniu įstatymo (toliau – Statybos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo ir 60 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 551, 591 ir 592 straipsniais įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 362(1) straipsniu įstatymo projektus (toliau – ANK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) ir teikia pastabas bei pasiūlymus.</p> <p>Įstatymų rengėjų teigimu, priėmus Projektus būtų panaikinta galimybė turėti „šešėlinius“ objektus, užtikrinta, kad statybininko saugos tapatybės identifikavimo kortelės (toliau - statybininko SID kortelė) turėtojas dirba legaliai, užtikrinta reali darbo laiko apskaita, nuotoliniu būdu vykdoma kontrolė ir t.t.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad Statybininko SID kortelės poveikis yra ribotas, reguliavimo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>LRV 2019 m. birželio 19 d. pasitarime buvo priimtas nutarimas pavesti Ministerijai pradėti vykdyti viešuosius pirkimus, reikalingus technologiniams (skaitmenizavimo) sprendimams įgyvendinti, prireikus aptarti asignavimų poreikius derybose dėl 2020 m. valstybės biudžeto asignavimų ir planuoti veiklas užtikrinant, kad šešėlinę ekonomiką mažinsiančios priemonės bus pradėtos faktiškai taikyti ne vėliau kaip 2020 m. rugsėjo 30 d. LRV pasitarime taip pat pritarė nuostatai, kad, įvedant privalomąją statybininko tapatybės kortelę, iki birželio 30 d. reikia organizuoti Galimybių studijos pirkimą.</p> <p>VDI, Ministerijai pavedus, atliko visus veiksmus, susijusius su Galimybių studijos atlikimu, kurios rezultatai bus gauti 2019 m. spalio mėnesį.</p> <p>LR asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo apskritis nustatyti asmens tapatybės</p>

<p>įvedimas yra nepagrįstas, Projektų tikslus įmanoma pasiekti kitais, mažiau neigiamų pasekmių turinčiais būdais.</p> <p><i>Dėl to siūlome Įstatymų projektams nepritarti dėl žemiau išvardintų priežasčių.</i></p> <p><i>Statybininko SID kortelės sistema turėtų ribotą poveikį nelegaliam darbui statybų sektoriuje:</i></p> <p>Nors Įstatymų projektų rengėjai teigia, kad įvedus siūlomą reguliavimą būtų panaikinta galimybė turėti „šešėlinius“ objektus, užtikrinta, kad statybininko SID kortelės turėtojas dirba legaliai, užtikrinta reali darbo laiko apskaita, nuotoliniu būdu vykdoma kontrolė, siūlomas reguliavimas nepaveiktų atvejų, kai abi sandorio pusės – užsakovas ir statybininkas, yra suinteresuoti nelegaliu sandoriu. T.y. ir toliau liktų galimybė atlikti statybų darbus neįsigijus SID kortelės bei nedeklaruojant darbo statybų objekte. Užuoat kuriant naujus reguliavimus kovai su pasekmėmis, naudingiau būtų kovoti su nelegalaus darbo statybų sektoriuje priežastimis – mažinti mokestinę naštą darbui, lengvinti reguliavimus ir paprastinti leidimų dirbti užsienio šalių piliečiams išdavimo tvarką.</p> <p><i>Nėra įvertintos šiuo metu taikomos kontrolės ir kovos su nelegaliu darbu statybų sektoriuje priemonės:</i></p> <p>Šiuo metu egzistuoja daug skirtingų priemonių kovoje su nelegaliu darbu statybų sektoriuje. Prieš įvedant naujas priemones būtina įvertinti jau egzistuojančių priemonių veiksmingumą ir užtikrinti, kad egzistuojančių sistemų funkcionalumai nesidubliuotų su Įstatymų projektais siūlomais reguliavimais.</p> <p>Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – „Infostatyba“) kaupiami duomenys apie statybų objektus, vykdomus darbus, rangovus ir t.t. Prieš pradėdant statybų darbus yra privaloma pateikti Pranešimą apie statybos pradžią, rangovo ir pagrindinių statybos sričių vadovų pasamdymą ar paskyrimą. Atkreiptinas dėmesys, kad dar 2015 m. „Infostatybos“ modernizavimas buvo grindžiamas galimybe daugeliui institucijų informacinių sistemų ir registrų, tokių kaip [...] Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos informacinė sistema ir kt., apsieisti būtinais duomenimis. Vien 2016 m. sistemos atnaujinimas kainavo daugiau nei 741 tūkst.</p>	<p>kortelės ir paso paskirtį, šių asmens dokumentų išdavimo, keitimo ir galiojimo sąlygas, juose įrašomus duomenis (1 str. 1 d.).</p> <p>Nurodyto įstatymo 3 str. 1-3 d. numatyta, kad Asmens tapatybės kortelė ir pasas yra Lietuvos Respublikos piliečio (toliau – pilietis) asmens dokumentai, patvirtinantys jo asmens tapatybę ir pilietybę. Asmens tapatybės kortelė skirta naudoti Lietuvos Respublikoje ir gali būti naudojama vyksti į užsienio valstybes, kurios pripažįsta asmens tapatybės korteles kaip kelionės dokumentą. Pasis skirtas vyksti į užsienio valstybes ir naudoti Lietuvos Respublikoje.</p> <p>Pažymėtina, kad statybininko ID kodas – tai fiziniui asmeniui darbo sutarties ar savarankiškai dirbančiam asmeniui, vykdančiam individualią veiklą, civilinių sutarčių pagrindu atliekančiam statybos darbus, suteiktas identifikacinis kodas, kuris susietas su Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema, kurioje kaupiami duomenys apie statybininko SID kodo turėtojo darbdavį ar statybininko SID kodo turėtoją – mokesčių mokėtoją, statybos darbų atlikimo vietą (statybvietę), asmens darbo laiką ir kitus duomenis, teikiamus socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui. Statybininko SID kodas naudojamas statybininkų saugos tapatybės identifikavimo kontrolę vykdančioms institucijoms realiu laiku identifikuoti statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis.</p>
---	---

<p>eurų, papildomai kainuoja sistemos metinis palaikymas. Projektų rengėjai nevertina, kaip nelegalaus darbo problemai statybų sektoriuje spręsti yra naudojama „Infostatyba“ ir ar šios sistemos funkcionalumai nebūtų dubliuojami siūlomais Įstatymų projektais.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, įteisinama ūkio subjektų veiklos priežiūra, kuri yra skirta teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams, prižiūrėti, kaip ūkio subjektai laikosi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, kontroliuoti, ar tinkamai tuos reikalavimus vykdo, ir kt. Priežiūra vykdoma atliekant planinius ir neplaninius patikrinimus. Šiuo metu taip pat svarstoma plėsti Valstybinės darbo inspekcijos galias jai suteikiant teisę vykdyti kontrolinius (slaptus) pirkimus (Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr.XIIIP-3755), kaip laikomasi darbo santykiams aktualių teisės aktų reikalavimų. Dėl šios priežasties papildomo priežiūros mechanizmo įvedimas yra netikslingas ir perteklinis.</p> <p>Įstatymų projektų rengėjai nevertina, kaip nustatyti nelegalią veiklą statybų sektoriuje paveikė nuo 2019 m. sausio 1 d. atsiradusi galimybė gyventojams iš pajamų atskaityti išlaidas statybų paslaugoms, taip sumažinant mokėtiną GPM naštą.</p> <p><i>Statybininko SID kortelės sistema sukurtų didelę administracinę naštą:</i></p> <p>Įstatymų projektų rengėjai skaičiuoja, kad vien Statybininkų tapatybės informacinės sistemos sukūrimas kainuos 1,5 mln. eurų, dar papildomai 200 tūkst., biudžeto lėšų kasmet pareikalaus jos palaikymas, tačiau nevertina administracinės naštos padidėjimo verslui ir gyventojams. Atkreiptinas dėmesys, kad administracinė našta būtų didelė, kadangi Statybininkų tapatybės informacinėje sistemoje būtų ne tik kaupiami savarankiškai dirbančių asmenų ir juridinių asmenų darbuotojų duomenys, bet ir duomenis apie statybvietę ir statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis būtų privalu deklaruoti rangovui, statytojui (užsakovui). Tiksliai įvertinti administracinę naštą nėra galimybės, nes nėra pateikiamos sistemos specifikacijos. Atkreipiame dėmesį, kad administracinės naštos dydis priklausytų nuo to, ar duomenys į sistemą būtų suvedami vieną kartą, ar juos reiktų atnaujinti, pavyzdžiui, kasdien.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymų projektų rengėjai nevertina užsienio šalių patirties. Švedijos analitinio centro „Timbro“ duomenimis, panašios sistemos įvedimas leido surinkti 142 mln. Švedijos kronų (apie 13 mln. eurų) papildomų pajamų, tačiau</p>	<p>LSA tinklapyje (<u><i>žemiau pateikta informacija yra iš nurodyto tinklapio</i></u>) nurodyta, kad STATREG – <u>savanoriška statybos sektoriaus darbininkų sertifikavimo sistema, vertinanti asmens žinias, įgūdžius ir gebėjimus. Sertifikavimo tikslas – individualios kompetencijos atlikti užduotį ar darbą pripažinimas</u> (https://statreg.lt/lt/page/apie).</p> <p>LSA siūloma STATREG kortelė išduodama visiems statybos sektoriaus darbuotojams, <u>LSA įvertinus jų kompetencijas ir kvalifikaciją.</u></p> <p>LSA nurodo, kad STATREG kortelė turi NFC lustą ir QR kodą, kuriuos galima nuskaityti išmaniuoju telefonu ar planšetiniu kompiuteriu. Kode įrašytas asmens vardas, pavardė, gimimo data, nuotrauka, kortelės numeris, darbovietė, turimos kompetencijos ir jų lygiai.</p> <p>Registruoti STATREG portalo naudotojai (pvz. darbdavys) arba tie, kuriems suteiksite tokią galimybę, papildomai matys asmens kodą, tel. numerį, el. pašto adresą, gyvenamąją vietą, darbovietę, užimamas pareigas, darbo patirtį, išsilavinimą, kitur įgytas kompetencijas ir jas pagrindžiančius dokumentus.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektu įtvirtinamas statybininko SID kodas – tai fiziniam asmeniui statybvietėje statybos darbus atliekančiam</p>
--	---

<p>sukėlė daugiau kaip du kartus didesnę, 365 mln. Švedijos kronų (apie 34 mln. eurų) siekiančią administracinę naštą verslui.</p> <p>Nėra aišku, kaip duomenys būtų deklaruojami tuo atveju, jei darbus asmenys vykdytų ūkio būdu (pvz., statytusi ar remontuotusi sau, šeimos nariams ar draugams priklausanči būstą). Įstatymų projektuose išimties šiuo metu nėra numatytos. Jei statybininko SID kortelė būtų privaloma ir tuo atveju kai fizinis asmuo atlieka statybos darbus, ar smulkius remonto darbus už kurių atlikimą negauna pajamų ar kitos finansinės naudos, tai administracinė našta tokiu atveju būtų perteklinė ir nepagrįsta, nes niekaip nepadėtų kovoje su šešėline ekonomika.</p> <p>Statybos įstatymo projektu (2 str.) taip pat įtvirtinama, kad rangovas ir statytojas (užsakovas) privalo teikti Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui duomenis apie statybvietę, šioje statybvietėje statybos darbus atliekančių asmenų Statybininko SID kortelių numerius ir kitus duomenis. Jiems taip pat įtvirtinama pareiga užtikrinti statybvietėje statybos darbus atliekančių asmenų Statybininko SID kortelių pateikimą institucijoms, vykdančioms statybininkų tapatybės identifikavimo kontrolę, Iš Projekto nuostatų nėra aišku, kas būtų laikomas atsakingu už negaliojančią, padirbtą SID kortelę (ar identifikavimo numerį). Iš ANK projekto būtų galima vertinti, kad rangovas atsakingas už netinkamą SID kortelę, tačiau tokia atsakomybė yra neproporcinga ir nepagrįsta.</p> <p>Galiausiai, kol nėra numatytos statybininko SID kortelės išdavimo sąlygos, lieka tikimybė, jog jos bus susietos su kompetencijų įrodymu. Tai būtų perteklinis reikalavimas, sukuriantis itin didelę naštą, ir iškraipantis konkurenciją - sukuriantis barjerus patekti į darbo rinką naujiems darbuotojams ar apsunkinantis veiklos galimybes įmonėms, įdarbinančioms darbuotojus, neturinčių formaliai įrodytų kompetencijų.</p> <p><i>Nevertinama, kad užsienio šalių piliečių nelegalus darbas yra iš dalies nulemtas sudėtingų leidimų dirbti išdavimo procedūrų Lietuvoje:</i></p> <p>Kaip viena iš projekto rengimą paskatinusių priežasčių, nurodomas nelegalus užsienio šalių piliečių darbas. Įstatymų projektų rengėjų teigimu, 2018 m. šalyje nustatyti 174 statybos sektoriuje nelegaliai dirbę užsienio šalių piliečiai. Atkreiptinas dėmesys, kad užsieniečių nelegalus darbas gali būti nulemtas ilgų ir apsunkintų biurokratinių leidimų</p>	<p>asmeniui suteiktas identifikacinis kodas, kuris susietas su Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema, kurioje kaupiami duomenys apie statybininko SID kodo turėtojo darbdavį ar statybininko SID kodo turėtoją – mokesčių mokėtoją, statybos darbų atlikimo vietą (statybvietę), asmens darbo laiką ir kitus duomenis, teikiamus socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka Statybininkų tapatybės informacinės sistemos tvarkytojui. Statybininko SID kodas naudojamas statybininkų saugos tapatybės identifikavimo kontrolę vykdančioms institucijoms realiu laiku identifikuoti statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis.</p> <p><i>Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos paskirtis</i> – informacinių technologijų priemonėmis centralizuotai suteikti kodus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo numatytiems konkrečioje statybvietėje statybos darbus atliekantiems asmenims identifikuoti ir tvarkyti duomenis apie šių asmenų darbo laiko apskaitą ir kitus duomenis, nurodytus socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamuose Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos nuostatuose.</p> <p>Statybininko SID kodas išduodamas visiems fiziniams asmenims - statybvietėje statybos darbus atliekančiam asmeniui:. Nurodyto kodo suteikimui neturi įtakos fizinio asmens, atliekančio statybos darbus, turima kvalifikacija ir kompetencijos.</p> <p>Be to, Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistema turės sąsajas su</p>
--	--

<p>gyventi ir dirbti Lietuvoje išdavimo procedūrų (pavyzdžiui, išliekančios pareigos prašant nacionalinės daugkartinės vizos išdavimo kartu su kitais dokumentais pateikti darbuotojo diplomą ar kitokį pažymėjimą, iš kurio matosi, kad darbuotojas įgijo kvalifikaciją ir pan.). Neturėdami galimybės įsidarbinti legaliai, tokie asmenys priversti savo veiklą vykdyti „šešėlyje“ – tai rodo ir Projektų rengėjų aiškinamajame rašte įvardintas faktas, kad dalis nelegaliai dirbusiųjų statybų sektoriuje turėjo leidimus dirbti Lenkijoje. Iš to galima daryti išvadą, kad dalis nelegaliai dirbusiųjų nebuvo piktybiniai pažeidėjai ir buvo suinteresuoti dirbti legaliai.</p> <p><i>Siūlomas reguliavimas turėtų neigiamą poveikį konkurencijai:</i></p> <p>Įstatymų projektų rengėjai aiškinamajame rašte pripažįsta, kad ši priemonė iš dalies apsunkins smulkų ir vidutinį verslą. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos laisvosios rinkos instituto kartu su partneriais praėjusiais metais atliktas biurokratinės naštos tyrimas parodė, kad pavyzdinei 4 darbuotojus įdarbinančiai įmonei Lietuvoje jau dabar tenka skirti 252 valandas įvairių formų, ataskaitų pildymui bei atitikties įpareigojimų vykdymui. Statybininko SID kortelės įvedimas neabejotinai prisidėtų prie šios biurokratinės naštos didėjimo ir labiau prislėgtų smulkųjį verslą, kurio apyvarta yra mažesnė, tačiau jos privalo įgyvendinti santykinai didesnę įpareigojimų našą.</p> <p><i>Siūlomi baudų dydžiai yra neproporcingi:</i></p> <p>ANK projektu nustatomi baudų dydžiai už nusižengimus yra neproporcingai dideli ir nėra susiję su padarytų pažeidimų mastu. Pavyzdžiui, už panašaus pobūdžio nusižengimą (statinių projektų patikrinimo, prisijungimo sąlygų, specialiųjų reikalavimų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos pažeidimas) nuobauda yra nuo vieno šimto keturiasdešimt iki šešių šimtų eurų – tai yra reikšmingai mažiau negu siūloma ANK projektu, todėl abejotina, ar Projektais siekiama numatyti sankciją atitinkama protingumo, teisingumo, proporcingumo principus.</p> <p>2018 m. atlikta reprezentatyvi šalies gyventojų apklausa parodė, kad Lietuvoje 44 proc. apklaustųjų mano, kad tikimybė įkliūti dirbant be darbo sutarties ar gaunant dalį atlyginimo vokelyje yra didelė. Šešėlinės ekonomikos tyrimas taip pat rodo, kad bausmės dydžio suvokimas mažiau susijęs su šešėlinio darbo paplitimu nei suvokiama tikimybė įkliūti. Nors Lietuvoje ir Latvijoje yra daugiausiai manančiųjų (54 proc.), kad bausmės už nelegalų darbą yra griežtos, šiose šalyse šešėlinis darbas paplitęs labiausiai.</p>	<p>valstybinės sistemos ir registrais su Gyventojų registru, Juridinių asmenų registru, Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registru, VMI, Migracijos ir kt.), kurių (sąsajų) pagalbą iš / į sistemą keliaus realiu metu galiojantys duomenys. Nuo 2023 m. planuojama šią sistemą papildyti duomenimis, susijusiais su asmenų kompetencijomis. Sistemos naudotojai realiu laiku galės matyti ir koordinuoti statybvietėje esančius asmenis.</p> <p>Aptariamų duomenų judėjimo iš / į valstybės sistemas ir registrus LSA STATREG sistema negali suteikti, juo labiau STATREG sistema gali gauti duomenys iš valstybinių informacinių sistemų ar registrų tik esant fizinio asmens duotam sutikimui tvarkyti jo duomenis.</p> <p>Pažymėtina, kad Statybininkų saugos tapatybės informacinės sistemos valdytoja, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis, gali būti tik viešasis asmuo – valstybinė institucija, vykdanči viešojo administravimo funkcijas. Priešingu atveju, deleguojant šias funkcijas privačiam sektoriui, atsiranda prielaida ekonominių interesų konflikto rizikai (kai subjektas, turintis verslo interesų, atlieka viešoj administravimo funkcijas).</p>
---	---

	<p>Taigi galima teigti, kad baudmės dydis Lietuvoje turi ribotą poveikį, o šešėlio priežastys slypi kitur. Sistemiskai įvertinus galiojantį reguliavimą ir siūlomas sankcijas, didžiausias problemas kelia ne sankcijos, o reguliavimas.</p> <p>Suvokiamos baudmės dydis ir tikimybė įkliūti sudaro šešėlinio darbo sandorio kaštus. Kuo didesnė suvokiama baudmė ir kuo aukštesnė tikimybė įkliūti, tuo mažesnės paskatos dirbti šešėlyje. Visgi esant didelėms ekonominėms paskatoms veikti šešėlyje (didelis skirtumas tarp oficialios ir neoficialios algos, žemas pajamų lygis), nei griežtos baudmės, nei didelė tikimybė būti pagautiems reikšmingai nemažins šešėlio. Šios paskatos daugiausiai priklauso nuo mokestinių ir kitų legalios veiklos ribojimų. Kova su šešėliu yra labiausiai veiksminga ne tuomet, kai šešėlinė veikla yra visiškai panaikinama (ar užkardoma), o tuomet kai ekonominė veikla ištraukiama iš nelegalios ir įtraukiama į legalią, mažinant mokestinę ir reguliacinę naštą.</p> <p><i>Abejotina, ar Projektai atitinka Konstitucinio Teismo jurisprudenciją:</i></p> <p>Įstatymų projektai yra susiję su ūkinės veiklos laisvės ribojimu, nes numatomi reikalavimai statybininko SID gauti ir jie yra susiję su galimybe toliau vykdyti savo veiklą – pagal siūlomą tvarką, neturintis statybininko SID asmuo negalėtų įsigyti verslo liudijimo. Pagal Konstitucinio teismo jurisprudenciją, ūkinės veiklos ribojimai turi būti pagrįsti ir būtini siekiant apsaugoti Konstitucijos saugomas kitas vertybes. Atsižvelgiant į tai, kad statybininko SID daro įtaką rinkai, sukuria didelę administracinę ir finansinę naštą verstinis ūkine veikla, Įstatymų projektai yra vertintini Konstitucinio Teismo praktikos kontekste.</p> <p>Ūkinės veiklos laisvės ribojimai ne tik turi būti numatyti įstatyme, jie turi būti būtini siekiant projekto tikslų ir proporcingi siekiamam tikslui, t.y. priemonė neturi viršyti to, kas yra reikalinga norint pasiekti tikslą. Statybininkų SID neatitinka Konstitucinio Teismo postulatų, nes kortele būtų sukuriama neproporcingi reikalavimai, jau dabar yra numatytos reikalingos priemonės pasiekti Projekto tikslus. Specialaus leidimo verstinis veikla reikalavimas yra neproporcingas, nes kitomis, mažiau veiklą ribojančiomis priemonėmis (pavyzdžiui, vykdant planinius patikrinimus) gali būti efektyviau pasiekiami Projektų tikslai.</p> <p><i>Siūlome:</i></p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Atsisakyti siūlomų Įstatymų projektų.</i> • <i>Įvertinti dabar taikomas kontrolės ir kovos su nelegaliu darbo statybų sektoriuje priemonės ir, esant poreikiui, jas tobulinti.</i> • <i>Lengvinti įsidarbinimo galimybes užsienio šalių piliečiams.</i> 	
--	--	--